

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 12/2008 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2007

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 september 2008 Folkpensionsanstaltens fullmäktiges verksamhetsberättelse 2007 (B 14/2008 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- fullmäktigeordförande Anneli Kiljunen och fullmäktigesekreterare Olli Valpola, Folkpensionsanstaltens fullmäktige

- biträdande avdelningschef, regeringsråd Tuulikki Haikarainen, social- och hälsovårdsministeriet
- ordförande Velipekka Nummikoski och sekreterare Juhani Rantamäki, Folkpensionsanstaltens styrelse
- generaldirektör Jorma Huuhtanen och direktör Matti Puhakka, Folkpensionsanstalten
- ordförande Brita Järvinen och huvudförtroendemän Ritva Timonen, Kelan toimihenkilöry.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

När utskottet tidigare i år behandlade en ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet lyfte det fram dels anhopningen av ärenden i nämnden, dels den allmänna aspekten att förvaltningen måste ta ett egenansvar för att rätta till fel (ShUB 8/2008 rd). Låt vara att endast en bråkdel (ca 0,2 %) av de förmånsbeslut som FPA fattar (13,5 miljoner avgöranden) överklagas, är antalet avgöranden så stort att också överklagandena blir många (närapå 30 000 stycken). Riksdagen förutsatte då den behandlade lagen att besvärsnämnden för social trygghet får nödvändiga resurser och att åtgärder vidtas för att förbättra verksamheten och förkorta handläggningstiderna. Vidare förutsatte riksdagen att behovet att överklaga socialförsäkringsärenden reduceras

genom att besluten motiveras bättre och de berörda informeras mer och att det snabbt undersöks hur rättelseförfarandet för socialförsäkringsärenden fungerar och vilka utvecklingsbehoven är. Åtgärderna har inte förlorat i aktualitet, menar utskottet.

Enligt en färsk undersökning från FPA:s forskningsavdelning ansåg en övervägande majoritet av de utfrågade att myndighetsservicen definitivt behöver förbättras (se tidningen Sosi-aalivakuutus 3—4/2008). Av befolkningen ansåg ca 80 % och av FPA:s handläggare inte mindre än 90 % att ansökningsblanketterna är snåriga. En stor del av dem som deltog i undersökningen ansåg att det brister i informationen till kunderna och att informationsmaterialet är svårfattligt. Merparten av medborgarna och FPA:s förmånshandläggare ansåg också att

handläggningstiderna för ansökningar är alltför långa.

Det är helt tydligt att åsikterna i undersökningen delvis kommer sig av att lagstiftningen är detaljrik och komplicerad. Ambitionen är att den förestående översynen av den sociala tryggheten ska leda till en konsekventare lagstiftning om social trygghet. Översynen tar bl.a. sikte på att ansökningarna ska behandlas snabbare och ansökningsförfarandet bli lättare. Utskottet vill påpeka att om vårt socialförsäkringssystem ska fungera, måste också FPA oförtrutet arbeta på att göra ansökningsförfarandena smidigare, förbättra kundrådgivningen och satsa på bättre motiverade och tydligare beslut.

I fjol inleddes vid FPA ett program för bättre service. Programmet, som med fokus på kundens behov är inriktat på en lättåtkomlig närservice, är enligt utskottets mening utmärkt, eftersom det också tjänar de ovannämnda utvecklingsbehoven. Det är också bra att den elektro-

niska kommunikationen har utvecklats och att sammanslagningen av försäkringskretsar inte resulterat i indragning av byråer och därigenom till sämre närservice.

Att de viktigaste resultaten av forskningen vid FPA presenteras i berättelsen är informativt. Särskilt intressant ur riksdagsperspektiv är den mikrosimuleringsmodell för skattelagstiftningen och lagstiftningen om social trygghet som forskningsavdelningen tagit fram. Utskottet hoppas att modellen ges större tillgänglighet så att den också kan utnyttjas i riksdagens lagstiftningsarbete.

Förslag till beslut

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår att riksdagen som sin ståndpunkt godkänner

att den inte har något att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors den 7 oktober 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Jukka Mäkelä /saml

Håkan Nordman /sv
Paula Sihto /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.